

RAHYVA

NAITE

LAVA

PPEDERSEN

№12 – 1934

ESTI
RAHVUS-
RAAMATUKOOL

Deklamatsioonid

= Käsiraamatud =

Ilulugemised.

- Aadama ja Eeva päevaraamat.** Raamatu lõpus ülihuvitav „Kiidulaul sabale”. . . Hind 30 senti.
- Eesti luulet ilulugemiseks.** J. Ploompuu valik. Sisaldab 250 lhk. hääd materjali. Hind Kr. 2.—
- Esimesed luuletused.** A. Piirikivi. Mitmesuguseid huvitavaid ja teravmõttelisi salmikesi. Hind 25 snt.
- Henge palango.** A. Adsoni Võru murrakus luuletuskogu. Paljutarvitatud deklameerimiseks. H. 50 s.
- Ilulugemised.** Kogund O. Peterson. Kogus on väärtuslikke novelle, deklamatsioone jne. Hind Kr. 2.—
- Ilulugemised I.** Toimetand Juhann Hurt. Mitmeid karakteriseerivaid palu proosas ja luules, H. 50 s.
- Inimene ja sfinks.** Joh. Barbarus. Salmid on kõikjal väga soovitatavad ettekandmiseks. Hind 50 senti.
- Ka „parem” seisus ja vaesed inimesed.** V. Hugo teosest „Pariisi Jumalaema kirik”. Hind 20 senti.
- Katastroofid.** Joh. Barbaruse hoogne luuletuskogu. Raamat on ajakohase ainevallaga. Hind 60 senti.
- Kolmnurk.** Johannes Barbaruse 80 lhk. luuletiskogu. Deklameerijad tarvitavad alatihhti. Hind 70 senti.
- Kuu kiired.** G. Rääpo valik nalja. Huvitavad palad, nagu: Kosmose kontsentreerumine jne. H. 20 snt.
- Lina.** Lugu linast — lõuendini. V. Bucki deklamatsioon seotud kõnes. . . . Hind 15 senti.
- Roheline moment.** Elevust sünnitand ilukirjanduslik deklamatsioonide ühiskogu. Hind ainult 50 senti.
- Sinine puri.** M. Underi luuletiskogu. Raamat sai ilmudes kiitva arvustuse osaliseks. Ilukoites 80 snt.
- Tunde luule.** J. Alpi 90 leheküljeline luuletiskogu. Sisaldab hulk palu deklameerimiseks. Hind 35 snt.
- Vana laterna.** A. Adsoni kogu laule. A. Adsonile omase melankooliaga luuletised. Hind 50 senti.

Käsiraamatud.

- Eesti teater XIX aastasajal.** J. Kärner. Iga eestlane peab tundma eesti teatri ajalugu, rääkimata veel näitlejast-lavategelasest. Arendab üldist silmaringi teatri loomise ajajärgust. Hind Kr. 1.50.
- Ilulugemine.** Elise Kevend. Tarvilik igale teatri- tegelasele. Palju praktilisi näiteid, millede järele harjutades võib kiiresti ja täielikult õppida ära deklamatsiooni. Raamatu lõpposa on juure köidetud ka A. Saabecki „Tegeliku Eesti foneetika alged.” Tegelikke märkmeid kõneelundite ehitusest ja nende tegevusest. Hind 50 senti.
- Lühike Eesti näitemängu ajalugu.** A. S. Parmil asjalik töö. Rikkalikult illustreeritud ühes teatri- tegelaste ülesvõtetega. Veerge üle saja. H. Kr. 1.—
- Lühike näitemängu õpetus.** A. Rühka toimetatud. Hädavajalik käsiraamat igaleülehele, kes tegutses näitelaval. Hind 50 senti.
- Näitelava ja prostitutsioon.** Dr. Philos. Sisuks: Teater ja kõlblusetus. Kus peituvad põhjused. Ostmine ja müümine. Uulitsateatrid ehk varjutud. Aste astmelt. Hind 30 senti.
- Näitleja-asjaarmastaja käsiraamat.** J. Metua kokkusäätud. Muretsege endile see raamat, tegutsege raamatus antud reeglite järele ja Teie näete üllatusega, et saavutate näitelava töös palju kergema vaevaga suuremaid tagajärgi, kui see oli võimalik varem. Hind Kr. 1.40.
- Näitlemiskunsti teooria.** Elise Kevend. Käesolev raamat annab tarvilikke ja laialdasi näpunäiteid algajale näitlejale. Hind 35 senti.
- Näojumestamiskunst.** Õppige ise end jumestama ja pange praktilisi juhatusi hoolega tähele. Käesolev õpperaamat annab häid tarvilikke näpunäiteid ja on tarvilik igatühele, kes on seotud kuidagi näitelavaga. Hind 60 senti.

Kõik loetletud raamatud on saadaval
T. Mutsu Teaterkirjastusärist, Tallinnas

Rahvanäitelava

PRAKTILINE VÄIKELAVADE
HÄÄLEKANDJA

NR. 12

ILMUB TARVIDUSE JÄRGI
TOIMETUS JA TALITUS: TALLINN, VENE 6. TEL. 445-94

IV
AASTAKÄIK

Viie-meele-teater

Inglise kirjasaatja Moskvast teatab „Daily Telegraph’is“, et Nõukogude võimudel on kavatsus luua uus niinimetatud „Viie-meele-teater“, mis senierves maailmas nägematu asutis.

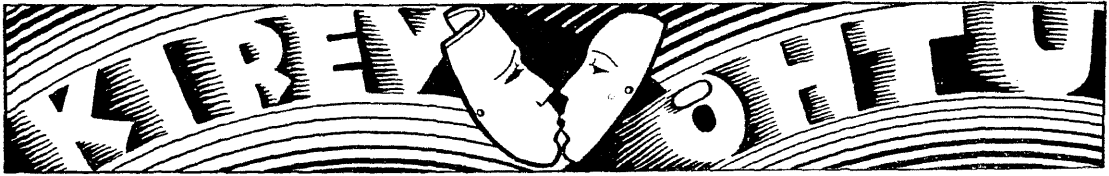
„Vanat tüüpi teatrid mõjuvad vaid publiku kuulmisele ja nägemisele, ega vasta seepärast täielikult oma eesmärgile“, väidavad projekti autorid, kes olivat vastava teatri projekti teostamise lepingule juba Hariduskomissariaadi ja katsetelise meditsiini instituudiga alla kirjutanud. „Viie-meele-teater“ peab mõjuma kõigile viiele meelele — kuulmisele, nägemisele, haistmisele, maitsele ja kompamisele. Tuleviku näidend peab moodustama harmoonilise terviku iga viie meele efektidest. Haistmist ja kompamist olivat teostada kaunis kerge, — etenduse ajal levitatakse saalis mitmesuguseid lõhnu ja aroome, kuna vaheaegadel publikule tarviliku mulje loomiseks muudetakse nii temperatuuri saalis kui õhus-

tikku laval. Kuidas publikule antakse aga „maitselist“ tajumist, pole esialgu veel teada. Sellest vaikivad projekti kirjutajad kui ka inglise lehe kirjasaatja.

Et saavutada „Viie-meele-teatris“ täielikku meeleolu, eraldatakse iga üksik pealtvaataja teistest kõrgete vaheseintega. Vaheaegadeks lastakse need vaheseinad pöranda alla, kuid etenduse alul tõstetakse uuesti üles.

Kõige huvitavam on aga see, et uues teatris, kus peavad tegevuses olema kõik pealtvaataja viis meelt, esinevad peasjalikult kuulsad Durovi kasvandikud — kiskjad loomad.

Kantakse ette juhtumeid loomade elust, mis peavad andma õpetliku pildi sellest, kuidas loomi võib ära kasutada „majanduslikuks ülesehitamiseks“. Pidades silmas, et uues teatris peavad täielikult ilmnema samuti publiku „emotsioonised reflektid“, jääb ainult kärsitult ära oodata uue teatri valmimist.

Peatükk romaanist

Nali 1 vaatuses

(Järg.)

Tegelased:

Krahv
Vana krahvitar
Noor krahvitar
Parun
Teener Taaniel
Toapoiss
Rahuingel
Kirjanik.

Lava kujutab vanaaegset lossituba.

Järsk vihmahoog rabises ja põrises aknaruutudel. (Trummil lüüakse marssi.) Kaminakorstnas ulus tuul ja vilistas haledat laulu. (Kuulda kumedat ulumist, siis vilistatakse mõnda lõbusat lauluviit.)

Teener Taaniel lähenes vaikselt lauale. Äkki peatus ta vaade põrandale kukkunud kirjadel. (Vaatab aineti.) Ta korjas hoolikalt üles iga üksiku kirja. Sest kui kohuse-truu teener ei võinud ta sallida säherdust korratust. (Korjab.) Aga sädemekene uudishimu liigutas temas, ta istus ettevaatlikult tugitooli, et lugeda paberit, mis viim-sena jäänud ta näppu. (Istub, piilub kartlikult ringi, veerib sõrmega järke pidades kirja.) Uks käis. Taaniel kohkus... (Võpatub ja püüab kirja peita.) Kuid

tulija oli ainult tema ametvend, toapoiss Juhan. (Juhan ilmub.) Nad mõlemad olid väga musikaalsed ja suured mängu-mehed. Nii toodi nüüdki kohe mängu-riistad välja, et alustada lustlikku lugu. (Võtavad taskust kaardipakid ja hakkavad lauanurgal mängima marjast.) Juhan jagas mõõdukate liigutuste saatel noodid — osa enesele, osa kaaslasele... (Jagab kiiresti kolmekaupaga kaardid.) Taaniel alustas mängu. (Käib välja.) Nad mängivad innu ja armastusega, süvenenult ja täis hardumust, nad ei näe ega tunne midagi ümberringi... Ainult nende õilsa kunsti muus seisab neil meeles. (Mängivad.) Ent nüüd märkab Juhan, et tema mäng ei sobi millegipärast, talle paistab, et teine mängib valesti. (Kargab poolpüsti ja vehkleb käsi.) Kuid ta rahustub kohe, teeb hea näo ja pakub Taanielile suitsu. (Võtab taskust plekkkarbi, millest avanemisel paiskub õhku tihe must suitsupilveke.) Taaniel tänas, võttis suitsu vastu ja tõmbas seda mõnuledes. (Tõstab karbi suu juurde ja ahmib suitsu.) Mäng katkes. Nüüd leidis Juhan olevat paraja aja, et ametvennale natukene habemesse puhuda. (Pungitab põski ja puhub Taanielile näkku.)

Ta kurtis, et elu minevat päepäevalt raskemaks. (Vajub kõssi nagu raské kandami all.) Võlad võtvat vägisi hinge välja... (Pitsitab sõrmedega kõri.) Igaüks tahab saada oma... Ta lootis nähtavasti Taanielile auku pähe raiuda, et see teda hädast välja aitaks... (Võtab peitli ja puuhaamri ning asub Taanieli pea kallale.) Kuid Taaniel väristas pead ja seletas tõrjuvalt, et temal endal on samuti näpud põhjas. (Väristab pead, tõrjub kätega, tõmbab siis järsult püksitaskud pahupidi välja.) Ta soovitas aga võlad kirjutada lihtsalt korstnasse, siis saavad südametunnistus rahu ja inimene muutuvat jälle kõigi silmis valgeks ja puhtaks. Juhan leidis selle nõu olevat imehea, ta langes rõõmsalt oma päästjale kaela ja otsustas kasutada seda kasulikku näpunäidet... (Langeb raskelt Taanielile kaela, haarab siis lauvalt kriiditüki ja ronib kaminasse. Väljub sealt varsti üleni valgesse linasse mähituna.) Taaniel toimetab mänguriistad kõrvale ja muheles endamisi... (Korjab kaardid kokku, muheleb.) Sõbralikus üksmeeles lahkusid ametvennad toast. (Lähevad käsikäes tantsiteledes ära.) Sünge ruum muutus jälle hääletuks. Kuupaiste lookles seintel ja sisustusesemetel. (Aknast lookles valgusjuga.) Vaikus ja tühjus... tühjus ja vaikus.

Ukse hämarast sügavusest libiseb esile sale kaju. See on noor krahvitar. Kaunite liigutustega laskub ta toolile kamina ees. (Krahvitar tuleb, teeb nõnda.) Kohe tema järele sisestub parun. Tema käitumine ja kõnnak lasevad temas ära tunda endist ratsaväe ohvitseri. (Parun sises-

tub. Veider kaju, ratsasõidust kõverate jalgadega.) Ilusaks poleks võinud teda nimetada, aga tema näojooned, tema silmade vaade (vahib kõõrdi) kõrge otsaesine, (võtab kübara maha: täiesti paljas pealagi) — annavad talle kindla iseloomuga ja ettevõtliku vaimuga inimese välimuse. Ta oli kaua tagajärjetult pütüdnud võita noore krahvitari armastust, täna aga oli ta kindlasti otsustanud krahvile sarved panna. (Hoiab seljataga siku- või väikesi põdrasarvi.) Pikemalt mõtlemata tormas ta noore naise ette, vajus põlvili, et avaldada oma tunnete määratud sügavust, oma armastuse mõõtmatud suurust... (Kujutab seda.) Krahvitar palus teda jääda rahuliseks. Parun taandus, haaras klaasi vett, kuid ta käed värisesid nii tugevasti, et ta vaevalt suutis tõsta klaasi suu juurde... (Võtab lauvalt veeklaasi, loksutab aga osa vett maha.) Ta ei jõudnud enam valitseda end. (Nagu võitleks iseendaga.) Ta taltsutamata loomus ilmus nähtavale, ta ei tundnud vististi enam ühtki takistust, miski ei jaksanud teda tagasi hoida. (Astub üle esiti ühest, siis teisest tugitoolist.) Mingi salajane võimas magnet kiskus teda edasi... (Krahvitar näitab salaja suurt magnetrauda.) Ja juba oligi ta uuesti krahvitari kõrval.

Sel silmapilgul kajasid väljas valjud sammud ja krahv astus sisse. (Sammud on kuulda paremalt, krahv astub vasakult sisse.) Nagu välgust tabatud seisavad krahvitar ja parun. (Vali müristamine. Mõlemad võpatavad ja seisatavad siis liikumatult.) Oli vaikne nagu hauas. Kõik kolm seisavad sõnagi lausumata. Parun tahtis läheneda krahvile ja

õelda midagi, kuid kõhkles nähtavasti. (Parun teeb ühe sammu, seisatub, vangub ühel kohal.) Ja endiselt vaikisid kõik. Ainult kella ühetaoline tiksumine kõlas teravasti — tik-tak-tik-tak-tik... Siis jooksis vihahoog üle krahvi näo ta huuled tõmblesid. Nagu haavatud lõvi jooksis ta toas ümber, märatses, lõhkus ja pildus. (Kisub nurgalaualt lina, rebib seda ja heidab veeklaasi klirisedes põrandale.) Siis astus ta paruni ette, vahtis teda üksisilmi (pigistab kinni teise silma), ja mõötis teda päálaest jalatallani. (Võtab taskust sentimeetri-lindi ja mõõdab parunit.) Siis ulatas ta parunile oma nimekaardi. (Annab kaardi.) Uhkelt ja eneseteadlikult lahkus parun toast, austavalt kummardudes krahvitarile. (Kujutab seda.) Uuesti laius vaikus, uuesti kuuldus ainult kella ühetaoline tiksumine.

Krahvitar seisis vaevalt jalul... (Seisab vaevaga.) Põrand tundus kõikuvat ta jalge all. (Vaarub nagu kõikuvale laevalael; kus võimalik, asetatagu lavale lahtine luuk, mida saab alt liigutada.) Ta silmi ees lõi kogu maailm mustaks... (Krahv surub silmapilguks ta silmadele musta riidetüki.) Kõrvus kumises... (On kuulda mingi tugev kumin.) Hirm ja häbi rebisid ta meeli, ta oleks meelsasti vajunud maa alla. (Heidab põrandale ja püüab pugeda tugitooli alla.) Teadvusetult, nagu uimastatult varises ta lõppeks tugitoolile nagu närtsinud õis. (Variseb tugitoolile.)

Krahv seisis norus, kahtlev ja rahutu.

Ta ei jõudnud selgusele, kas andestada naisele või tõugata ta eemale igaveseks... Lõppeks sai ta enesest võitu... (Surub kätega enese vastu seinale.) Ta naeratas lahkelt (naeratab), astus naise ette, langes äkitselt põlvile ja peitis oma näo tema kleidi voltidesse. (Asetab näo krahvitarile sülele, krahvitar lehvitab lehvikuga ja varjab nii tema pea pealtvaatajate eest.) Ja kui ta uuesti pää üles tõstis ja tõusis, ei tundnud krahvitar teda enam... tema ees seisis hoopis teine inimene. (Päältvaatajaile märkamatu on krahv kõrvaldanud enda habeme ja paruka, nüüd on ta raseeritud näo ja palja pealaega.) Kannatus ja viha olid kadunud krahvi hingest, talle tundus nagu oleks ta maine keha tõusnud kuhugi kõrgemale, avaramasse maailma. (Krahv ronib esiti toolile, siis lauale ja sirutab käed üles.) Ja jälle vaikus... Armastuse-ingel lendas läbi toa. (Aknale ilmub paks mees inglri riietes, käes õhupall, ja läheb nagu lennates üle näitelava.) Täis vaimustust ja õnne tormas krahv naise juurde ja hakkas teda kirglikult suudlema. (Hüppab laualt, haarab krahvitarile süleluse.) Nagu raske kivi langes ta südamele. (Tõstab käe südame juurde ja pillab suure kivi maha.) Nii lõppes kõik hästi, mõlemad hingasid kergemalt, ja nende soe, õrn vaade tunnistas, et kõik läheb jälle edasi vanaviisi, et nende armastus pole veel kustunud ja et... järg tuleb...

Eesriie langeb aeglaselt.

U. Rahula

Randwee uus peremees

(Rodu kutsus)

Rahwatiik 3 waatuses

Tegelased

Rein, Randwee peremees.
 Mino, ta teenija, hiljem perenaine.
 Urwet, perepoeg ja hiljem sulane.
 Urwu, ta poeg.
 Leena, teenija.
 Mäe Mart, üleaedne.
 Maret, ta naine.
 Kadri, Mareti õde.
 Juhani, pärastine sulane.

Aeg: tänapäev.

Rohi: rannaäärne küla.

Sisu

„Randwee uus peremees“ on läbilõige ühe talu saatusest, ta tõusu ja mõõnade mure ja rõõmudega. Randwee käekäik on firew ja muutlik. Võrdlemisi lühitese aja kestes walitseb siin terwelt wiis peremeest: wana hoolas talunik; tema poeg, kes koha wiib laostumiseni; wõõras asuja, kes pole wõimeline kohanema talu endise waimuga, kuid uut leida ei suuda; teine poeg, kes määratule pingutustega koha tagasi ostab, ja lõppeks wäike pojapoeg, Randwee õnnelikuma tulewiku täht ja pant. On midagi suurejoonelist ses wõitluses kodutalu pärast ja neis nägematauis sidemeis, mis eemale ekjini kufuwad tagasi sünnikohta, kuigi tagasitulek raskustega ühendatud ja tihti toob ainult kannatusi.

Õrnad meeleolu-pildid, ainulaadne aine, elaw dialoog ja rahwapärane tüübistlik peaksid sellele näidendile kindlustama häätahhliku ja sooja was-tuwõtu maalawadel.

Wäljawõte kolmandast waatusjest

Seitse aastat hiljem. Mino on Reinu naine. Urweil ja Mino laps on terane ja iragi poisj. Ta kannab isa nime. Leena on tublisti wananend, samuti ka Rein. Wiimane on hatand rohkel määral jooma. Randwee on uuesti raskustes. Reinu õnnatud piirituse-ärid ja äpardund maaparandused on wiind Randwee oksjoni alla. Mino on näost lahjunend, kuid aastate jälgi on tema juures märgata wähem. Ta pole ilka weel suutnud unustada Urwetit. On jälle ilus laupäewa õhtu. Rewad.

Juhani (tuleb talli poolt laia willet puhudes, rangid ja ohjad õlal. Lasub aia ärde pingile, silmitses iganend narmastund ohje). Ei siin osta minu nigel mõistus enam midagi teha. Ohjadel sada sõlme fees, ripendawad ja narmendawad igast kandist. (Sarutab sõlmi.) On see elu ja Randwee wärk kah nagu imetegu. Megi hobuseriistu pead hoidma nagu silmatera, muidu warisewad hoopis põrmuks. . . Kuhu ruttad, kuhu ruttad Randwee? Pantroti poole, pantroti poole, peremees. Jah, mõni peremees kah wõi asi. Tema hoolib nüüd enam hobustest, lasub ju lausa nelja nende weksli ratsude seljas. Mõh, warsti need ratsud ta maha rabawad. Jah, kes kõrgelt kutub, kufub kolinaga. Mõh, jääb wanal Juhaniil siis aastane pall saamata ja armsjad wõlaandjad jääwad kah kenasti omast ilma. Sedasi see lähleb, kui „saks-lasega“ hangeldatakse ja kolm korda päewas tehaife amellitult nina õlileks. Teadagi. Juba piibel ütleb, et kes mõõga tõstab, lähleb mõõga läbi hukka, nõndaks see kah, kes winnab wiinaplastut, lähleb wiina läbi allamäge. Wanarahwa tarkus — ei see ekji.

Urwu (hüüib Juhani selja taha ja katab kätega tema silmad). Kis ma olen, Juhani? Kis on? (Põgeneb naerdes.)

Juhan. Poisiklutt! Näe, kuidas kohutas. (Eduleht ähwardades.) Ma sind piüian! Dota sa (Ruttab tõnisil sammul Arwule järele, taob nurga warju.)

Leena (pikkamisi majast, jutawardab näpus).

Arwu (liiresti joostes teisest küljest). Juhan piüiab! Juhan piüiab! (Peitub Leena põlle alla.)

Leena. Juhan naljatab muidu, ega's ta paha pärast.

Arwu. Ma lähen waatan, kuhu ta läks. (Süülib minema.)

Leena. Mine, mine, wäikemees! (Aeglaselt.) Samad wäikesed wallatused, samad wembud ja wigurid. Sest on aastaid, kui see teine tuis- kas siin õuel. Siis elas Randwee veel rõõmsaid päiwi. Jookse, jookse! Kes teab, kui kaua sind lastaksegi joosta siin. (Istub pingile, aina all.)

Aino (ilmub awatub ainala). Rein pole tul- nud veel?

Leena. Mine küsi, kuhu jääb nii kauaks. Radus juba hommitul. Näikse wiimasel ajal ole- wat päris pilwis.

Aino. Kõha pärast muidugi. Räägitakse juba oksjonist.

Leena. Räägitakse! Sinule pole ta kõne- lend siis midagi.

Aino. Ei midagi.

Leena. Smelk. Külarahwas teab, oma naine ei tea.

Aino. Naine! Siiga uhke nimetus minu jaoks. Olen rohkem teenija, juuline — nagu enne.

Leena. On see naise elu kuski teistfugune.

Aino. Jaa. . . (Waitus.)

Arwu (toob kasti täie puutükke õuele, hakkab meis- terdama mängumaja).

Leena. Et Rein kah nii kõwasti wiinaga sõbrustama kippus! Enne oli ikka mõistlik mees, nüüd tormab nagu juhm. Ega säärajega elada pole kerge. Oled nagu imekombel kõigele seisnud wastu, kõike kannatand.

Aino. Eks kannatus ole wähest liigagi lä- hedal olnud kakkemisele. Meie ei sobi. Oleme teineteisele ainult risiks. Kes teab, teistfuguse naiselega oleks Reinul elus wõib olla õnnestund rohkem. Aga kord on läind nii — wõõriti. Päris tihti olen mõelnud lahsti õelda Randweest. Oleks parem meile mõlemale. Mul isal on ju wäike poppikoht, küllap ta wõtaks mind esialgu sinna warjule.

Leena. Ega seegi ole kullahunnik. Aga jüda wähemalt oleks murest waba!

Aino (unelewalt). Elaksin sääli. Mina ja Arwu — tema laps.

Leena. Sa pole weelgi suutnud unustada teda.

Aino. Unustada. . . ei. Seitse aastat!

Leena. Jah, seitse aastat, kui läks. Kui läks ja kadus.

Aino. Usud sa, Leena, et ta on surnud. Mõnikord on, nagu elaks ta. Näen teda tihti unes.

Leena. Mõtted, mõtted — säält ka une- näod. Oleks ta eland, oleks kirjutand.

Aino (waitib raskelt).

Leena. Pareim oleks tõesti, kui läheksid siit.

Aino. Braegu? Ei, nüüd mitte enam. Nüüd, kus Rein raskustes, kus kogu ta elu ähwardab hukkuda, pean jääma ta kõrwal. Muidu oleksin argpüks, oleksin rott, kes põgeneb laewariifult. Rein on ju küllaltki alandand oma uhkust minu hääks. Seitse aastat tagasi päästis ta mu külarahwa naerust, sõhitüdruku nimest, kosis mu kõigest hoolimata. Oli wiga, et andsin talle järele. Ma poleks tohtind temaga siduda ennast. See on toond ainult libedusi — nii ühele kui teisele.

Leena (pühis silmi). Wõind seda keegi aimata ette.

Juhan (talli juunast, piip hambus. Endamiis). Jälle naistel wesi räästas. Siin tuleb kah seda wihamakest nii imetihiti.

Aino (lahkub ainalt).

Arwu (pageb Leena juure).

Juhan (naerdes). Peida, peida! Aga kätte saan su siiski.

Leena. Ära hirmuta last!

Juhan. Noh, ega me seepärast pole kurjad Sõbrameeste asi. (Arwule.) Mida sa siin nufitsed?

Arwu (gulgenedes lähemale).

Juhan. Suur ehitamine pooleli. Mis sel- lest tuleb?

Arwu. Maja.

Juhan. Kellele ja ehitad?

Arwu. Sreendale. Lähme emaga siia elama.

Juhan (naerdes). Wõi siia! Kuule, kuule!
(Leenale.) On sul natuke seda piirituseaundust
teadu pärašt. Kuun on kuidagi oma külje werele
hõõrund määrifin haawa üle.

Leena. Ma waatan, mul aidas oli wist
weidi ohuts ja kõhurohuks. (Mita.)

Juhan (Arwale). Oled kange meisterdama
küll. Nii wäike ja juba wistab maja walmis

Leena (aidast, ulatab wedelikupudeli). Wõta ja
waata, et ennašt määrima ei kuku.

Juhan. Eks jätku seda siit ruunale ja
minule. Aga aitab ju jellestki, et peremees ennašt
nii hoolikalt määrib. . . Ara karda — pole
hoolimist. (Ara talli juunas.)

Mino (ilmub õuele).

(Kaugemalt hakkab kostma laulu ja jorutamist).

Leena. Rein wist.

Mino. Ja jälle — meeleolus!

Rein (waarudes õuele. Seisatab wärawa juures).
Roh, mis te wahite! Kas pole mind enne näind?

Mino. Kas ei tohi siind siis enam waada-
tagi.

Rein. Waadata, waadata! Waatate nihu-
keste piguga, nagu ma inimene polekski. Nagu
oleksin ma mõni rehetont wõi basilliski madu.

Mino. Ah jäta. Tule parem magama.
Oled wäsiind. (Lahjub tuppa, talle järgneb Arwu.)

Rein (tainematt). Ei Rein pole wäsiind.
See on tühi sõnakõlks. Aga waata, perenaine on
külm ja wedel. Temale talu saatus on kättsa
kama. See ep ongi see Randwee raskuste pea-
punkt — õige perenaine puudub. Toas talitab
wõõras.

Leena. Kuidas wõõras? Ta on ju naine.

Rein. Pole tašt naist, ega perenaist. . .

Leena. Sa ei tea, mis täna räägid.

Rein. Küllap tean: Mu mõistus on selge
nagu kristallmeri. Ja sama selge on kah, et
Mino pärašt Randwee alla käis. Pidid kõike
tegema üksi. Ütski ei andnud nõu. Tema mõttes
nurgas ei tea millest ja säärase naise pärašt käs-
tasse meest maha jätta oma wanemad. Di, tänan!
Teisiti oleksin pidand tegema waliku.

Mino (wäsiub uuesti).

Leena. Miks sa ta wõtsid, kas teadsid
seda?

Rein. Miks ma wõtsin? Eks see olnud lap-
selik jonn — küüned liia keelatud wiisa. See
läks nagu wõiduajamiseks. Esiit wõiduttes su-
lane ja andis peremehele silmi ette, pärašt löödi
sulane minema ja peremees sai ikkagi seda mida
tahtis. Ta sai rohkemgi — sai wõõra lapse ja
juure sületäie muresid pääle kauba. See on mind
küllalt waewand. Sešt ega mina tea, kas Mi-
nole endale oligi waja Randweed ja Randwee
Reinu, wõi tahtis ta seda ainult oma lapsele!
(Mitti wihastudes waljusti.) Lapsele! Selle sulase-
nadi lapsele!

Mino (jõõstub ette). Kuidas? Sa arwad
nii. Ei olnud mina see, kes tahtis omal ajal
Randweele jääda. Olin nõrk, et uskusin sinu
lubadusi. Lahkun koha. Sul ei tarwisse kauem
kannatada minu juuresolekut. Lähen lapsega
ühes Randweelt.

Rein (jälle rahunehes, poolpilkawalt). Miks nii
pivedalk, maadam? Su nõu on ju päris kena.
Rein on omadega läbi, mis warjajad wõi kait-
sejat sul temast enam. Lahkume siis ilusti, ni-
õelda kokkuleppel. Sinul on ometi urgas olemas,
kuhu oma pää wõid pista. Mina aga pean
wõib olla juba täna õhtul otsima heinamaalt
mõne küüni õõmajaks.

Leena. Mis sa arwad?

Rein (wõtub taskust pudeli, paneb lauale).
Säh, rüüpa. On weel pisut põhjas. Oled siin
eländ ja olnud, eks tee kaasa.

Leena. Mida?

Rein. Roh kohakaotamise liigud!

Leena (aimates). Talu on müüdüd?

Mino (taganeb koftunult ja kaob ruumi).

Rein. Kaagutame weel siin wõõral krun-
dil ja hoonetes üksteisega. Kumalus!

Leena. Siis ikka müüdüd!

Rein. Väind! Eila linnas oksjonil kōst-
sutatati maha.

Leena. Seda ma aimasin. Seda ma kart-
sin. (Silmad niiskuwad, haarab põllenurga. Kõtkuwaju-
nult majja.)

Rein. Tühja kah seepärašt wiriseda. Mõni
õnnetus. Randwee Rein elab siiski!

Mart (ilmub õuele, näiliselt lõbusana, patub Rei-
nule tätt). Roh, Rein, wõta tuliwärsket linna tere
kah. Kuidas taju on? Ega muretseda maksa.
Löö rind ette. Wõi see Randwee 'ainule kōht
maamunal.

Jaani Jaan.

Asunitu lehmaliipsja

Romöödia kolmes waatuses

Tegelesed

Jaani Lõhmus, asunik.
 Anna, tema õde riigiametnik.
 Lõhmuse isa.
 Maret, Jaani Lõhmuse pruut.
 Mareti ema.
 Berta Butte, rikas tallinlanna.
 Mause, tema teenija.
 Jakob Juuse, waimustaw noormees.
 Willi Wiilup, ferge elumees.

Alg: tänapäew.

Roht: päälinna lähedal.

S i s u

Jaani Lõhmus, endine sõdur, elab koos isaga oma waeles asunitukalus. Kuna õde asub kontoriametnikuna linnas ja majas seetõttu puudub naishing, peab wana kuid tragi isa Lõhmus liipsma lehma, pesema pesu ja tegema muud naistetöid. Seisutorda tuleb muutus, kui õde lähitejeks ajaks tuleb maale ja wõtab seniks isa tööd enese kanda. Nüüd ahwardab isa lõplikult loobuda pehupesemisest ja lehmaliipsmisest ja nõuab, et Jaan toogu minia koju. Jaan tunneb poolehoidu noore külatüdrukü Mareti wastu, kuid kõhkleb astuda otjustawat samm. Jaani isa on aga hää tuttaw Mareti lehest-emaga ja töötab ise asuda kosjateele, kui Jaanist ei jaa asja.

Wahapääl aga õde Anna on wõidelnud omal wiisil Jaanist-wenna tulewikuõnne eest. Keegi rikas linnapreili on awaldand ajalehes kuulutuse tutwuse otsimise sihtiga. Anna wastab sellele Jaani nimel, linnapreili omatorda reageerib kirjaga, milles palub Jaani endale külla. Jaan, sellele õde seisutorda ilmub, kaotab linnapreili rikkusele mõeldes pää. Ta unustab Mareti ning sõidab koos Annaga linna.

Linnapreili Berta Butte on aga mitmeti õige kummaline ja eksfentriiline tüüp. Jaan pole ainus, kes on tutstunud külla. Preili kuulutusele on tulnud umbes paarsada wastust, ja kõiti neid tutwustahjaid lasseb ta nüüd kordamööda demonstreerida oma wõimeid. Igal õhtul on Butte juures „efam“ kus numbrilisteemise hinnatalse lahje wõi kolme kandidaadi isiklike wäärtusi.

Jaaniga ühel ajal on Butte korterisse kutsutud keegi wana elumees ja alaealine noormees. Preili nõudel wana elumees tantšib „surewat luite“, noorute deklameerib luuletusi. See jant äratab Jaanis wiha ja tulgastustunde.

Ona arwamist wälwendab ta õige terawalt ja nimetab preili teguwilsi „sigaduseks“. Ta lahsteb, kuid preili, kes jäärast kätumist oli oodand kõige wähem, on sellest arwustusest nii haaratud, et ta Jaani armub.

Olwasti säetud intriig, elaw ja sädelew dialoog, toomlised tüübid ja waimutab situatsioonid tagawad sellele näidendile rohket menu.

Wäljawõte teisest waatusest

Tegewus sünib preili Butte juures. Üks kosjandidaadidest, Willu Wiilup, on parajasti lõpetand oma „efamit“.

Wiilup (kui mäng lõpeb, lastub waitides oma tootile ja pühib higi. Nagu abi otsides waatab ta tuh-mide silmadega laht kaaswõistlejat, siis Buttet).

Butte. Hästi tantšitud. Siiski mulle näib, et kolmkümmend aastat tagasi te tantšisite palju paremini.

Wiilup (imestunud). Kuudas nii. Te pole mind ometi näind kolmekümne aasta eest? — (Kargab piisti.)

Butte. Wõib olla siiski. Tänan. Te olete end küllaltki mitmekülgselt walgustand. Istuge ning puhake. Mause, ja wõid minna.

Mause (wähjub).

Wiilup (istudes). Ma loodan siiski, et ei tantšind liiga halwasti.

Butte. Härra Juuse!

Juuse (istub kõigest ja lööb kontšad kottu).

Butte. Nüüd teie kord — milline muus on teile kõige häätahhtikum?

Juuse. Kõit, kõrgeauline. Ma wõimlen rütmiliselt, mängin jalgsa. . . Ma tantšin, joo-nistan karikatuure, puhun metsasarwe, teotšen as-jaarmastajana wäikeses teatris, külastan konserwatooriumi, kirjutan luuletisi ja wisandeid. . .

Butte. See on ju kunstiuputus. Ja kõigil neil aladel te olete juba meister. Teie aastates on see tawaliselt ifka nii.

Juuse. Jah. Eriti luules. Ainult ei lubata teotšeda. Kadodus.

Butte. Ka see on tawaliselt nii. Aga mis te siis meile pakute terwest sellest pikast nimes-tifust?

Juuse. Wõimelda — see pole eriti suur kunst. Tantšida — too wanahärra juba tantšis.

W i i l u p. Palun wäga. Kui teie, noormees, ei oleks mitte nii noor, teie teaksite mis on wiisakas.

J u u s e. Wabandust. Tsoonistada?

B u t t e. Tsoonistage härra Wiilup, nagu ta jälal istub.

W i i l u p (silitab instinktiivselt juukseid). Do, ei! Pole tarwis. (Tõuseb püsti.) Üdse ma siin enam...

B u t t e. Rahustuge, sõber. Katsed pole veel lõppend. Te peate assisteerima, kuigi endal pole tarwis enam efineda. Wõi teie lähete ega näita enam oma nägu.

W i i l u p (istudes). Ma jään.

J u u s e. Tsoonistada võib ainult siis, kui wastaw objekt on nõus ja püüib paigal. Nagu ma märkan, härra Wiilup pole sellega nõus.

W i i l u p. Ma ei taha lasta end narrida. See pole minu seisusekohane. Mina kui püha Alaara koguduse nõukogu liige...

B u t t e. Do — nüüd te awaldate oma sõtsiaalse seisukorra. See ei räägi teie kahjuks, (kui Wiilup naeratab rahuldalt) aga ka kasuks mitte. Mis siis härra Juuse lõppude lõpuks teeb? Wähemalt üht teie kunstiala peame meie nägema. Muidu peataks teid ilma kaalumata liiga tergeteks.

J u u s e. Ja mida siis?! Messiasarw jäi mul koju. Näidelda ma üksi ei saa. Ma deklameerin ühe oma intsiimsemalt luuletisist. (Wõtab seesmisest kuuetauskust pooleldi lagunend wiisitu.)

B u t t e. Palume. (Istudes lõhmuje kõrwale.) Eks, härra Lõhmus? Luulet juudame me kõige enam hinnata ning austada.

W i i l u p. See oleks suurim kunst — tema aastais mitte luuletada.

B u t t e. Ärgem efsitagem lugupeetud autorit ning ilukõnelejat.

J u u s e. Aga selleks peab mul olema teatud distants kuulajatest. Teie andestate, kõrgeauline. (Käheb kõige kaugemasse nurka ja wõtab poofi.)

B u t t e. On juba hämar. Kas süütan tule?

J u u s e. Jumala pärast, mitte ainult seda! Walgus rääwib kõigest luulelt palju tema hurmast. Hegi terawad sõnad, lausutud hämaruses, kõlawad kaunilt kuna lõunapäikese käes murduwad mahedamadki helid nagu pürrud. (Pärast pikka etteawalmistust. Liialdatult.)

Armastuse wägi.

Dh kõigewägewam armastuse wägi,
mis jumalate sarnaseks meid tegi.
Ei lillete temata õitsetada saa,
ei linnute temata laula ka.

Dh kõigewägewam armastuse wägi,
ja inimihade õilsam mägi.
Su pärast nad tapawad teineteist
ja mõnedki wõitluses langewad neist.

Dh kõigewägewam armastuse wägi,
Mu õilis hing sind ammu juba nägi.
Kui lillete peenral nüüd õitsen ma,
kui linnute õksal nii laulan ma.

B u t t e. Brawoo! (Plaksub täsi.)

J u u s e (tummarõub ja lehitseb wiist).

B u t t e. Härra Juuse lendab wiisakas kõrguses. Ma pean tunnustama, et ma ei saaks kirjutada nii ilusat luuletist. Wabandage, härra Juuse. Et ülejäänd härrad ei muutuks teie saawutiste üle kadedaks, siis seetõd me teie muusalt rohkem enam ei nõuagi. (Kirjutab raamatusse.) Te saate neli. See on suur number.

W i i l u p. Aga andestust, preili. Teie mulle wiist ei pannudki numbrit.

B u t t e (kirjutab). Teile mingi kats.

W i i l u p (tõmbub täiesti enesesse).

B u t t e. Kuid nüüd pöörame kõit tähelepanu wiimasele kandidaadile. Palume, härra Lõhmus.

J a a n (tõuseb püsti ja näeb, kuidas kõit teda waatlewad ning muigawad). Ma soowiksin, et ma oleksin wiimane kandidaat.

B u t t e. Palume ilma sissejuhatuseta.

J a a n. Võib olla mina kui wiimane jaan läbi ainult sissejuhatusega. Teie, preili, ütlesite, et korraldate juba terve nädal selliseid ksilpõnade wõistlusi. Mul on suur ime, et niipaljude ojawõtjate hulgas pole leidnud ühtegi kuuma-werelist.

W i i l u p. Do! Ta hakkab veel preili tege-wust arwustama.

J a a n. Mul on kahju, et ükski enne mind seda pole teind ja see on saand oaks minule, lihtsale maamehesele. Kõik, mis siin praegu sündis, on suurim sigadus, mis ma kunagi näind.

B u t t e (helistab). Mause, anna sellele härrale müts ja palit. Palun minge!

W i i l u p. Misugune jultumus!

J u u s e. Sigadus, ütles ta.

J a a n. Ma lähen. Aga seda peate teie teadma, et seda, mis te nõuate neilt, tõubelt, pole teil endal ka niipalju kui musta küüne all. Teie kuulata selle alaealise wärsse ja olete peaaegu waimustatud. Te ei häbene nõuda sellelt elatand mehelt tantsu, mida võib sooritada ainult noormees wõi mõni purjus lehtenpüks.

Wiilup. See on tõsi. Mul süda ei kuula ega jalad ei tanna enam. Ja resultaat — kaks.

Butte. Aga nüüd teie lähete. (Mausele, kes ootab usfel.) Mause, selle härra luban sulle.

Ma use (tuleb ja võtab näopiltide hulgast ühe).
Ja an. Ma ei ole annetatav ega ostetav. (Vähéb.)

Butte. Ei ole ostetav? Aga miks te olete siis siin?

Ja an. Ma tahsin sõlmida ausat äritehingut.

Butte. See on huwitav. (Teistele.) Härrased, jätke meid üksi.

Ju use. Räägib nii labaselt, ja jääb veel pärast meid.

Wiilup (summardues ja taganedes tagurpidi usfete). Kas mul, preili, on mingisugust lootust?

Butte. Mitte mingisugust.

Ju use (samuti nihtudes usfete lähemate). Mulle, võrratu, panite omelt neli.

Ja an. Peab olema viis.

Wiilup. Me lahkume siiski ilma stan-daalkita.

Ja an. Käitumine — väga hää.

Ju use. Seda palume üles märkida, kõige kaunim. (Mõlemad ära.)

8.

Butte (suutab tule). Palun istuda.

Ja an. Tänan. Võib ka selleta. Ma üldse pole harjund nii kaua istuma.

Butte. Teie üllate, et olete sõitnud siia, et sõlmida äritehingut.

Ja an. Paistab siis see teile nii iseäralik? Sellest võite teie ka ise aru saada, et keegi ei tule siia, võlutud teie isiklikest omadusist.

Butte. Kuidas? Kas siis teie pole saanud minu näopilti?

Ja an. Rahjuks ja. Aga mis on näopilt? Mõõgatupp, kuhu sageli on pistetud sisse peerg. Kus rahakott, kus pole sentigi raha. Bildistamine on teesklemiskunst, sest harwa õnnestub tõetruu ülesvõtte.

Butte. Seda ma ei teadnud.

Ja an. Te ei tea veel paljutki. Seda teie ka ei tea, et ma pole teile üldse kirjutanud. Ma olin lõpuks ainult niisugune tobu, et andsin järele ja jooksin siia. Ja kes teab, kui ma olesin näind teid teistisugusena ja teisest küljest. . . Aga nüüd ma olin tunnistajaks sellele, mida juba nimetasin tord õige nimega ning pahandasin teid.

Butte. Te võtate kõike liiga traagiliselt. Te nägite, et nad ise lahkusid veel lootes.

Ja an. Ma olen weendund, et nad on veel väärilised lootma teie pääle.

Butte. Teie pole mingisugune talumees. Te räägite targemini, kui see oleks käesolewal hetkel tarvilik. Kas me siiski ei istuks? Ma pole üldse harjund nii kaua seisma. (Sstüb.)

Ja an. Tänan. (Sstüb.) Meie maamehed, olene harjund mõtlema ning awaldama oma arvamisi iseseiswalt. Meid toetavad meie armastustes selge õht, päike, mets, terve suur töörütm. Sääb pole midagi üleliigset, vaid kõike just niipalju, kuipalju vaja igawese tasakaalu säilitamiseks. Sellepärast me ei armasta mingisuguseid ehteid ei sõnades ega töös. Sellepärast, sõitnud linna, paistab mulle silma niipalju rumalust ja mõttetust.

Butte. Kas see võib tõsi olla?

Ja an. Igal pool on nii palju üleliigset: majades, riietuses, inimeste nägudes. Ka teie juures, preili, näen ma palju ülearuust, ja see teeb teid minu silmis odawaks. Mina, pean tunnustama, olin väsinud kandmast oma waefust; aga selle teie isiku odawuse pärast ma loobun kerge südamega kõigest teie suurest warandusest.

Butte. Rääkige, rääkige. Ma olen nõus aratruulama terwet julust.

Ja an. Julustamisest parandawad üldse wähe inimesi. Aga mõnikord jääb kufagil kuulud sõna meelde ja sunnib üht teist järele mõtlema. Kõige päält teil ei tarwitse enam waadata minule kui kandidaadile.

Butte. Ma olen juba pannud teile üks miinusega.

Ja an. See on hää. See teeb wabamaks meie wahetorra. Teie võite kuulata ükskõiksemalt. Ma räägin ainult seda, milles olen weendund.

Butte. Ma waitin kui haud.

Ja an. Aga te peate mulle wahete-wahel ka wastama.

Butte. Teen seda häameelega. Sest, pean tunnustama, see eestawa osa on huwitawam esimesest.

Ja an. Teie arwate wiist, et teie suur warandus-üksi ei suuda mehi juurde meelitada? — Ei, naifele võib anda kõik teised õigused, mitte ainult kõige tähtsamat. Lemale ei tohi kunagi anda õigust kofida meest. Naifed on walitsend kõikidel aegadel ning kõigis armastuse ja flirdi asjus on neil olnud eesõigus; kuid wiimase sõna on ütelnud ikka mees. Eks ole nii? Ja kuna mehe käes on lõplik õigustamine, ta kaalub ega torma kofe esimese tuhinaaga palja wõlt-hülguse ega tühja wälise sõra pääle. . .

Jänessed ja lumimemm

Lastenäidend 5-es pildis.

Tegelased:

Juhan
Kaarli
Rein
Sulaspoiss
Siidine
Sasikäpp
Paks
Kärsitu
Vanajänes
Valvur
Pisijätkud
Kukeisand
Kanaemand
Külalapsed.

Väljavõte esimesest pildist

Väike segametsaga ümbritsetud legendik. Vasemal madal võsastik, selle tagant paistab taluhoone sammeldanud katus. Korstnast tõuseb nõrk suitsuvine. Legendiku tagaplaanil ümarik lumest moodustatud kõrgem koht.

On eelõhtune aeg, hakkab hämarduma. Esiplaanil on näha Juhani suure lumepalli kõrval. Kaarli teotseb veidi kaugemal, pooleldi pöösastest varjatuna. Kummagi poisi riietus on ligikaudu ühelaadne — lühike kuub, paigatud püksid, suurevõitu ja tublisti kantud jalatsid, peas tavaline kõrvalappidega talimüts. Kael on jäänud vabaks, rind pooleldi paljas.

Juhan

(sirgub ja vaatab üle võsa taluhoone sihis).

Kaarli

(pead tõstes).

Mida sa vahid?

Juhan.

Näe, suitsu ikka... Aina nõrgemaks ja nõrgemaks jääb. Ema vist keeduga lõpul.

Kaarli

(endamisi).

Pada podiseb tulel, siis jäävad sõed, nendel hauduvad erned pehmeks... Ega tohigi enam panna puid pliiti — supp kõrbeks põhja.

Juhan.

Kõrvenudki on tihti päris mõnus, erneleeme oma aga just kiiduväärt pole. Aga supp ise — paks ja rammus. Küllap varsti maitseme... (Mõtiskelles.) Kui tooks keegi seda siia, nüüd kohe. Suure kausiga... Köht mul juba nurisebki natuke.

Kaarli.

Nuriseb minulgi. Niisuke kausitais kuluks ära küll. Keele viiks alla... Aga, ei tule tooma keegi. Peab ootama õhtut.

Juhan.

Sant lugu, kui õhtulgi tuleb leppida tühja kõhuga.

Kaarli.

Miks?

Juhan.

Tulime välja vastu ema keeldu. Võibolla on meil kodus juba nahatäis varuks.

Kaarli.

Ja söömata jätmine!

Juhan.

See kah. Aga ega ema vist raatsi meid jätta ilma... ähvardab niisama.

Kaarli.

Imelik, miks ta meid keelas.

Juhan.

Väljas olevat külma, meil kasinad riided.

Kaarli.

On ju päris soe. Soojem, kui suvel. Mul pole vilugi, usu.

Juhan.

Usun, usun. Kus siis külma töömehe kanda hakkab! Ja töötanud oleme tublisti. Vaata ainult, misukese suure palli veeretasin.

Kaarli.

Polegi nii suur...

Juhan.

Kuidas ei ole! Tule, katsu võtta selle ümbert kinni. Sa ei suudaks.

Kaarli
(vaatleb Juhani lumepalli hindavalt). Ei vist suudaks.

Juhan.
Mis ma ütlesin, mis ma ütlesin!...
(Otsustavalt.) Sellest saame lumimemme keha.

Kaarli.
Sellest?
Juhan.
Muidugi, see ju kõige suurem.

Kaarli.
Ega minulgi pole vähem.

Juhan.
Või veel... Sul ta ju hoopis kõhetu.
(Osutab oma pallile.) Sa nisukest mürakat ei jõua veeretadagi.

Kaarli.
Mina ei jõua! (Tõmbab käega õhus suure ringi.) Veeretan sarnasegi kui tahan.

Juhan
(pilkavalt).
Nii väikese!
Kaarli
(kiideldes).
Teen palli, mis on nagu...

Juhan
(avatlevalt).
Nagu...?
Kaarli.
Nagu meie vihtlemissaun.

Juhan.
Noo... tühi kiitus.
Kaarli.
Tahad näha, tahad?

Juhan.
Rumalus. Ei ole meil nii palju aegagi.
Neist pallidest jätkub.

Kaarli.
Minu pall jäägu kehaks!
Juhan.
See on kolepisike. Päriskaim.

Kaarli.
See jääb kehaks!

Juhan.
Olgu siis! Paneme pallid üle kute: sinu oma peale, minu oma alla. Ja memme pea jaoks veeretame uue, õige pisikese lumekuuli.

Kaarli.
Jah, aga...
Juhan.
Mis?
Kaarli.
Kus oleks memmele paras paik?

Juhan.
Ma arvan... (Vaatleb ringi, pilk peatub tagaplaanil asetseval ümarikul lumekünkal.) Sinna.

Kaarli.
Sinna jah! Koht on hea.

Juhan.
Nagu loodud.

Kaarli.
Sellele jääb memm seisma just kui mõni sõjamees.

Juhan.
Nagu mõne suure isanda mälestussammas.

Kaarli.
Uhke, uhke tõepoolest.

Juhan.
Nüüd aga käd külge! Ei paljalt sõnodega saa tehtud midagi. Lükka oma pall kohale!

Kaarli ja Juhan
(veeretavad kaks lumepalli kõrgendikule. Juhani pall, kaaslaste omast veidi tüsedam, asetatakse künka keskele.

Juhan.
Pinguta, Kaarli, sikutame üles selle teise! Katsu... veel, veel! Ega niimoodi... Veel! Oi... (Püüavad vähemat palli tõsta suuremale, see libiseb aga nende kätest ja veereb maha.) Miks sa lahti lasksid?

Kaarli.
Mina?
Juhan.
Kes siis?

Kaarli.
Sina ju pillasid palli!

Laulumäng!

Laulumäng!

Ränduri tagasitulek

Rahvatükk lauludega 3 waatuses.

Oludekohastanud S. Kees.

Tegelased

Miika Lehitse, Ramaru peremees.

Priidu, tema kasupoeg.

Anna, majatalitaja Ramarul.

Toomas, Miika wend.

Ellen, tema tütar.

Reet Tiitsmaa

Sander } sulased.

Peet }

Kentel, kriminaalassistent.

Talgulised, naabrid, teenijad suwilised.

Sisuseletus

Igas perekonnas on n. n. „kärnane lammas“. Miika taluniku Miika Lehitse meelest on selleks Lehitse suguwõljas tema wend Toomas. Toomas on nimelt seiklustejänuft aetuna juba noorena läind õnne oxfima laiaft maailmaft. Kuid siia on jäänd ta tütar, ja wiimast armastab Priidu, Miika kasupoeg. Miika, kes ise kawatseb abielluda oma teenijatüdruku Annaga, ei taha teadagi noorte sõpruseft. Dotamatult ilmub Toomas tagasi kodukülla, kus jatub tülli wihafe wennaga, kuid leiab tütre. Anna nõuandel müüb Miika talu. Sulane Sander, kes Annat meeletult armastab, warastab kättemaksuks terve Miika rahagawara. Miika on seetõttu ühel hoozil murtud mees: kõik jätawad ta maha, ifegi Anna. Ainult Toomas otsib weel wiimast võimalust lepituseks. Selgub, et ta tõeliselt on jõukas mees, et tema ongi olnud Miika talu. Miika silmis on elu kaotand wäärtuse — ta iktab surma. Enne aga palub ta Toomast laulda lahkumislaulu. Selle laulu mõju on aga üllataw. Sander, kes on sunnitud jalaja seda pealkuulama, annab meeleliigutufe hoos tagasi Miika raha. Wennad lepitwad, noorte teel pole enam ühtki talistust, saabub ühesõnaga — kõige õnnelikum lõpp.

Selle näidendi juures pälwib eestkätt tähelepanu tugew meeleoluline pinge. Siin on wiha ja walu, armastust ja kannatamiist, õrnu pilte ja

jütawat laule. Ring üldmulje on paratamatult kütkestaw ja kaasaelamiisele sundiw.

Wäljawõte näidendi lõpust

Suurem ruum Ramaru talus. Tegewus jätkub samas olutorras millega lõppes eelmine waatus.

Miika. Kas polnud Sanderi wiha ja wimm paisund just sinu tõttu suureks. Kas tahad salata, et just sinu pekkikus teda hullutas ja kihutas kuriteole?

Anna (langeb istmele). Miika! Milline halastamatus!

Miika (käheneb nõutult, lohutawalt). Aga ei! Mii polnud see mõeldud! Tean ju, et armastad mind.

Anna (karmilt ja tõsiselt). Ei, ei. Müüd on lõpp! Sina müüdistad mind, et hukutaksin Sanderi, et pidaksin tagajelja weel teisi suhteid. See on teotus, see lõhestab meie sõpruse igaweseks.

Miika (paluvalt). Anna!

Anna (tülmatl). Ära piina mind asjatute palwetega. Viiga hilja! Minu ofrust ei kõiguta misti enam. Pean lahkuma sinust.

Miika. Lahkuma. Praegu mil rabelen kõrist saadik rabas? (Saarab kättega pääst.) Ah, ma aiman, ma aiman. . .

Anna (rõhuga). Oled weristand mu pühamaid tundmusi. Ela hästi.

Miika (wõitakt naerdes). Ahah! Müüd kaob maja maa päält! Kotid põgenewad. Mine siis ometi, plikanarts! Mine!

Anna (kiiresti, wihaft kogeldes). Kuidas? — Sa kihutaksid wiist terve maailma Ramarult wälja. Eks näeme weel, Miika Lehitse! Plikanarts mõistab jalule jääda oma õigusi ja rott ostab tarwitada hambaid! (Kiiresti ära.)

Miika. Rao, kao, süsugulane! Mu wara wõeti, mu usaldus tallati põrmu. Ja mulle jäi üksnes kükke külma tina! (Istub raskelt, pää langetades lauale.)

Toomas (laulab välgas vaikselt ja pitka).

Laul Nr. 8.

Ja kui kord wiimse ukse ees
laul wiimne kõlanud,
kui helin kustub hinge sees
ja käsi nõrkenud,
siis leian peljupaiga ma
sel vaikselt kalmistul,
kus rahuline puhata
on väsinud rändajal.

3.

Sander (ilmub uksele, kahwatu ja ärewil). Ta on päris kofku warisend. Hoop mõjub!

Miika (kuulatab, wõpatudes). Neetud laul. Kas mulle siis põrmugi rahu ei anta? (Wõtab laualaekast rewolwri, pära kramplitult peos.) See on Toomas, Toomas. Temal on ju kõige enam põhjust praegu hõõfata. Ta laulab mulle wististi matuselauu.

Sander (tasa). Nüüd ahastab ja ägab ta õhtuni. Ja mina ei saa mõeldagi põgenemisele. Päässi, et mind ei leitaks enne kui leian mahti raha mulda matta ja sufelduda umbjäärwe, kalatodusse ja kaswudesse. Milleks pean kannatama weel seda ootusepiina ja hirmu?

Miika (rastelt). Keegi ei tohi mõnitada Miika Vahitset, kes kord oli külla jõukam mees, kuid nüüd ei oma enam midagi pääle murede ja südame walu. (Tõuseb järjult, tõstab rewolwri.) Hüwa. Ma ei taha enam kellelegi jääda wõlg-laseks. Niipalju on mul weel raha, et kirstu ei tarwitseta osta kogukonna kulul. (Naerab mõrudalt.) Olen kõigega tasa!

4.

Toomas (uufel). Miika!

Miika (lõtkab rewolwri laualaekasse, ehmunult). Kes hüüdis? (Näeb Toomast.) Sina! Oled jälle siin! Bead sa siis alati jääma mu kannule nagu kiusaja?

Toomas (läheneb pikkamisi, õrnalt). Wend!

Miika (mõrult). Na. Sinagi oled kuulnud wist mu õnnetusest ja tulid nüüd pikkama ja kahjurõõmutsema.

Toomas. Mul pole kombeks pilgata õnnetuid. Mind kandis siia kaastunne.

Miika (erutuse kulminatsioon). Kaastunne Wõi kaastunne! Teota aga, teota edasi! Sina oled ju rikas, mina aga kaotasin kõik. Aga wara suurustled. Kes teab, wast oled warsti sama wilets.

Toomas. Mida mina oman, seda ei saa wõtta keegi. Mu maja wõib põleda tuhaks, raha häwida — mulle jääwad laulud ja usk ellu. (Wahusalt.) Tean, et wihkad mind. Ja mõni aeg kihises minugi hing wihkamisest. Kuid täna, kui ennesti lahkusin siit, eksiin kalmistule. Sää! nägin kaht hauda. Sammal kaswas kiwidel ja õied olid närtsinid nagu need südamedki, mis puhkawad jää! nullas. Need hauad warjasiid meie wanemaid, meie isa ja ema. . . Tulin ta-gasi kalmult, pää täis mõtteid. Lootsin neid pe-letada lauluga, kuid samas tuli keegi joostes ja kõneles minu õnnetusest. Ja nüüd tundsin usku-matult selgesti: on aeg otsida lepitust! (Südame-kiitult.) Miika, isa armastas meid mõlemaid, kuigi minu seiklusjanune iseloom talle walmistas kan-natuksi. Ema murdus muredest, mida põhjustasin mina, kuid kord kandis ta meid ühtewiisi oma rinnal. Miika, wõõrad on kibutand su wilek-susse, mina aga tahan su uuesti aidata jalule. Jätame wiha ja waenu.

Miika (pääle pausi, murdunult). Wihkamine hajub kui suits. Ometi ma ei wõi wõtta wastu sinu abi, keegi ei tohi õelda Miika Vahitset, et ta wenda armastab omatafu pärast. Kui olin rikas, jäime teineteisele wõõrats. Seepärast ei saa ma sind wiletsuse põlwes nimetada wennaks. Ma ei taha olla wõlg-laseks kellelegi. Ennem juba tulgu kiire lõpp!

Toomas. Kiire lõpp? (Soiatawalt.) Mõis-tan, mida mõtled.

Miika (fiiresti). Sa mõistad? Nii! Noh, hoiat siis need teadmised omale! Ära muretse minu eest. Mine oma teed!

Toomas (nutkalt). Sul pole õigust mulle siin jagada käske. Kamaru kuulub minu tule-wahele wäimehele.

Miika (ehmunult). Mis sa räägid?

Toomas. Minu wolinikud ostsid Kamaru. Ja ma kingin koha Priidule, kui ta Elleniga abiellub.

Miika (tardunult, tasa). Kamaru sinu! See on hirmsam hoop, mida elu mulle anda wõis!

Toomas. Pidid ju ometi midagi tegema Priidu hääks. Sinu juures elas ta ju lausa tuule pääl — ei tulewikku, ei midagi. Otsustasin talle wähemalt säilitada kodukohta.

Miika (endamis). Minu kasupoeg! See keda armastasin nagu oma last. Ja ta naib nüüd hulguse tütre!

Toomas. Nad on noored ja Kamaru ra-

jab nende õnnele aluse. Ets jinagi wõits edes-
pibi nende hoole all maitsta wanaduspäwi!

M i i k a. Mina peafin olema nende armu-
leiwafööja! Kõlaline majas, mis kord terwelt
oli minu enese päralt! Ahah! Suurepärane elu!
Ei, wana Lehitse wõib furra. (Meeltesegaduses.)
Ja elage siis üheskoos hästi ja kaua. Ja naerge
wanameest, kes ainja päewaga kaotas oma
wara, usalduse ja elu!

T o o m a s (taandub, sügawas harduses). Jah,
sinuga näib olewat tõesti lõpp. Sure siis, kui
see on su ainus õnn!

M i i k a (tasa, pää rinnal). Märkad nüüd,
et mul on õigus? Wõid ja enne teekonna al-
guft mulle laulda wiimast laulu? Laulu wae-
lele, wanale mehele, kustuwale mehele — jeda
mõistad ju sina kõige paremini. (Wajub jõuetult
toolile kõsi.)

T o o m a s. Wiimast laulu? Ema, õnnis ja
hell, on see sinu märguanne, et talt pääsis see
õna? Laulu? Tulgu see südamest, tulgu hinge
sügawusest. Wiimast laulu — lahkimiseks —
lepituks.

Muusika Nr. 9.

Miks kurjustad, miks norus ja,
miks ifka wiha pead?
Ets waenuft juba küllalt saa,
nüüd unustagem wead.
Näe, tõsta üles silmad,
kuldtähed, iluilmad,
ets hüüa tummas kõnes nad:
Oh andke, wennad,
nüüd kord jälle armul maad!

Sa teise südant kergesti
wõid rängalt haawata
ja enne kui sa märkadki,
kaob mullapõue ta.
Süüd tahastid hääks teha,
kuid leiad külma teha.
Ning wiimne kurbus, leinahääl,
kaob tuulde wenna kalmu pääl.

Jah, heitkem hingest kurjus, tust
ja maitsem wiisagi.
Maad leidku lepe, lootus, usf,
rõõm tõusku uuesti.
Näe, tõstkem üles silmad,
kuldtähed, iluilmad,
ets hüüa tummas kõnes nad:
Oh andke, wennad,
nüüd kord jälle armul maad!

5.

S a n d e r (on ilmud nähtawale teise salmi ajal,
kuulab erutatult, liigutatult. Järelmäng kestab. Sander
jõöstub Miika ja Tooma wahel, jõulifelt, wapustatult).
Maitsem maha! Mina tahan matta pimedada wiha!

M i i k a. Sander!

S a n d e r (tõllewolt). Beremees, siin on raha.
(Seidab kirjastaku.) Wõtke ta tagasi. Olin hull
ja meeletu. (Saarab Tooma õluf.) Teie laul on
foond tagasi mu rahu — taewas õnnistagu teid!
(Kõrestit ära.)

(Muusika lõpeb).

T o o m a s. Mii selgub kõik!

M i i k a. Toomas! Sinu hing on puhas,
sinu mõtlemised auwad. Sinu laul on päästnud
mu wara ja elu.

T o o m a s (õnnelikult, süleledes). Miika!

6.

P r i i d u. Ellen, Peet, tüdrukud ja
rahwas (walguwad eikusse ja osalt tuppada.)

P r i i d u (õhinal). Issa, isa! Labajime wargad!
Labajime Sanderi!

M i i k a (rõõmsalt). Wabastage ta kõhe, raha
on leitud.

P e e t (tähenes Miikale). Ei wõit olla, pere-
mees. On siis Sander süüft lahti?

M i i k a. Kas ja ei taipu siis. Warguf pole
olnudki. Teefflejin õnnelust, et . . . et jõuda sel-
gusele Anna armastufes.

P r i i d u (Ellenile). Ellen, waata ometi! —
Waata meie kaswatajad! Nad seisawad käsitäes.

M i i k a. Noh, toimige siis teiegi meie ees-
kujul. Andke teineteisele kätt jäädawaks ühen-
duseks.

P r i i d u. On see wõimalik? Ellen!

E l l e n (rõõmsa üllatuslega). Issa, isa, millega
olen teenind niipalju õnne!

R õ i k. Elagu! Elagu!

Muusika Nr 10.

(Algab rütmiline lõppmuusika, mis waibub alles pääle
lawariide langemisi. Priidu ja Ellen, Miika ja Toomas
seisawad paariwiisi, hoides teineteise mõlemad käsi).

L a w a r i e.

Rida uudistooteid, milliseid suure menuga maal mängitakse:

Ohwitseri tütar

3. Me tua näidend 4 waatuses.

Tegelasi: 3 m. ja 3 n. — L aw a: tuba.

On raste kujutleda neid segadusi ja pinewaks aetud olukordi, mis tekib, kui surnuks tunnista- tud mees äkitselt ilmub elawana silmapiirile. Üht jäärast juhtumit näidatakse „Ohwitseri tü- res“. Teadmatult kadunud ohwitseri leik Erika on abiellunud noore kaupmehega. Nende elu on õnnelik, kuigi Erikale näib, et tema teine mees on wahetewahel liigelt hell ja õrn Erika täis- kaswanud tütre wastu. Tetsile piüiab meeldida Herbert, wäliselt noobel noormees, kes aga oma tühise ja fergarliku iseloomu tõttu mõjub ainult loomiliselt. Wahetorrad paiskab segi Erika elimese mehe, Kundshi, ilmumine. Järgneb rida keeru- kaid liheheitlusi, mõistmatusi ja ootamatuid pöörde- punkte, kuni lõppeks kõik selgub. Erika leiab uuesti oma wana armastuse, Tetski, ohwitseri tütar, aga jääb oma endise kasulisa kõrwale, kes teda juba kaua armastanud, kuigi eneseleegi teadmatult.

Äärmiselt lihtne lawaehitus, tegelaste wäike arv, siuline põnewus, hoogne areng ja täis- werelised, humitawad tegelaskujud teewad selle näidendi maiuspalaks ka kõigewähendõulikumail ja piiratud wõimalustega lawadel.

Usumiku lehmaliipsja

Jaan Jaani komöödia 3 waatuses

Tegelasi: 4 m., 5 n. L aw a: talutuba ja wõõrastetuba.

Jaan Wõhmus, endine sõdur, elab koos isaga oma wafes ajuntitalus. Kuna õde asub kontoriameetrikuna linnas ja majas seetõttu puudub naishing, peab wana tüd tragi isa Wõhmus liipsma lehma, pesema pesu ja te- gema muid naisietõid. Seisuforda tuleb muutus, kui õde lähiteleks ajaks tuleb maale ja wõtab senis isa tööd enese kanda. Müüd ahwardab isa lõplikult loobuda pesupesemi- sest ja lehmaliipsmusest ja nõuab, et Jaan toogu minia toju. Jaan tunneb poolehoidu noore külalüdrutu Mareti wastu, tüd kõhleb astuda osjastawat jammu. Jaani isa

on aga hää tutaw Mareti lehest-emaga ja töötab ise asuda kosjateele, kui Jaanist ei saa asja.

Wahepääl aga õde Anna on wõidelnud omal wiisil Jaanist-wenna tulewikudõne eest. Keegi rikas linnapreili on awaldand ajalehes kuulutuse tutwufe ostmise sihiga. Anna wastab sellele Jaani nimel, linnapreili omaforda reageerib kirjaga, milles palub Jaani endale külla. Jaan, kellele õde seisukorra ilmutab, kaotab linnapreili rikkusele mõeldes pää. Ta unustab Mareti ning sõdab koos An- naga linna.

Linnapreili Berta Butte on aga mitmeti õige kum- maline ja ekstsentriline tüüp. Jaan pole ainus, kes on tut- sutud külla. Preili kuulutusele on tulnud umbes paarsada wastust, ja kõiti neid tutwufetahjaid lasj ta müüd forda- mõõda demonstreeida oma wõimeid. Sgal õhtul on Butte juures „eksam“ kus numbrijüsteemis hinnatakse tase wõi kolme kandidaadi isiklike wäärtusi.

Jaaniga ühel ajal on Butte korterisse kutsutud keegi wana elumees ja alaealine noormees. Preili nõudel wana elumees tantfib „surewat luite“, noorute deklameerib luu- letusi. See jant äratab Jaanis wiha ja tülgestustunde. Oma arwamist wälwendab ta õige terawalt ja ninetab preili teguwiihi „ligaduseks“. Ta lahtub, tüd preili, kes säärast käitumist oli oodand kõige wähem, on sellest arwustusest nii haaratud, et ta Jaani armub.

Wawasti säetud intriig, elaw ja sädelew dialoog, loomilised tüübid ja waimuud situatsioonid tagawad sel- lele näidendile rohket menu.

Diogenes koeratongis

Elmo Ellori külanali 2 waat.

Tegelasi: 3 m., 5 n. L aw a: taluõu.

„Diogenes koeratongis“ on tüübiline küla- nali, kus ühelspool lihtsameelsed maainimesed, teis- lerspool moodsa aja noored, kes jääwad oma „elu- majapidamisega“ kuidagi wiperustesje ja armas- tusasjadega jänni. Wõpufs aga rabelewad kõigeft sellest õnnelikult wälja, sest elul on alati waruks ka kõige kehwmemas olukorras oma hea nõu. Näidend on tegewusrohke, humooriküllane ja so- bib kõigile seltskonnatõhtidele suurepärase naeru- pommina. L aw a on lihtne, tüd annab siiski hulga wõimalusi dekoratorile ja näitejuhile „oma wõimete“ näitamiseks. Criti sobiw on näidend perekondlikudel õhtutel ja segaestawaga pidudeks.

Naljaettekanded

Kõikidele organisatsioonidele
maal ja linnas. Kogunud kokku
meie populaarsemad humoristid

Jandid muusikaga.

- Advokaadi knihvid.** F. Renkeri laulumäng kolmele härrale. Komplekt (3 eks. ja noot) . . . Kr. 3. —
- Imelapsed.** V. Oxfordi täiesti ajakohane sütitav nali lauludega. . . . Komplekti hind. 3.50.
- Kõrvakiil.** Grasemanni naljakas ettekanne kolmele härrale. . . . Komplekti hind Kr. 3.50.
- Mina ja mu eesel.** Ülikoomiline ettekanne kolmele härrale. . . . Komplekti hind Kr. 3,50.
- Mullikas ja kohtunik.** Charlesi ülikoomiline kohtulugu-terzett. . . . Komplekti hind Kr. 3.50.
- Nurjaläind randevuu.** Ülikoomiline ooper-terzett ühes vaatuses. . . Komplekti hind. Kr. 3.25.
- Terve eskadron.** Heino Vaksi kasarmujant viiele härrale. Eksemplari hind Kr. 1.— Noot Kr. 3.50
- Tubli kohtumõistmine.** Huvitav terzett kohtusaalis. . . . Komplekti hind Kr. 6.—
- Äiapapa ja väimeespoeg.** Viisirikas ja naljakas duett. . . . Komplekti hind Kr. 2.50.

Naljalaulud, kupleed.

- Ah, tehke see nali kord veel!** Koomiline soolo-ettekannne ühele vahvale tuletõrjajale. H. Kr. 1.—
- Ajakohane kaksiklaul.** Lõbus duett kahele mees-tegelasele. . . . Hind Kr. 1.—
- Esde juude.** Igalpool suure eduga ettekantud ajakohane kuplee-paroodia. . . . Hind 35 senti.
- Mul tehke veidi kõdi.** K. Triipuse ülikoomiline kuplee. . . . Hind 75 senti.
- Naljapöörises.** Paul Pinna kogutud valik laule.
Just kui väiksed lapsed. . . . —50.
Kus on siis sul see asi hull. . . . —50.
Oigu see kuulsas Hispaanias. . . . —75.
Oli seda vaja. . . . —50.
- Papa lubas.** H. Saare lustmängust neli suuremat kupleed, ühes noodi ja tekstiga. Hind Kr. 2. —

- Parem rätsep sa ole rõõmuga.** Väga naljarikas kuplee. . . . Hind 50 senti.
- Puudused ja pahed.** Vaimustav kuplee kogust: „Naljaettekanded III“. . . . Hind 75 senti.
- Rumalad kaksikud.** Lõbus ja koomiline duett kogust: „Naljaettekanded II“. . . . Hind 75 snt.
- Suga ja Juga ehk kaks õnnelikku äiapapat.** Naljalaul. . . . Hind 50 snt.

Naljaettekanded.

- Gori lori.** Rida mono- ja dialooge meie üldtuntud naljahambalt Gorilt. . . . Hind 15 senti.
- Juudi sünnimislugu.** Ülinaljarikas sooloettekannne seotud kõnes. . . . Hind 35 senti.
- Kikerpilli seiklused.** Ülinaljakas sooloettekannne lauludega. . . . Hind 60 senti.
- Kirev õhtu.** Aleksander Trilljärve vaimukad uudis-palad kõigile. . . . Hind Kr. 2.—
- Kirju kogu.** Andi Laose kogutud huvitavad palad peoõhtuiks. . . . Hind 50 senti.
- Lõbus näitelava.** Aleksander Trilljärve kogutud valik naljapalu. . . . Hind Kr. 2.—
- Najaettekanded I.** Neliteistkümmend ülihuvitavat naljapala. . . . Hind Kr. 1.50. Noot Kr. 3.50.
- Naljaettekanded II.** Kogu rahvapäraseid ja üldtuntuid naljapalu. . . . Hind Kr. 1.—
- Naljaettekanded III.** Mitmelt autorilt kogutud naljad, laulud, kupleed jne. . . . Hind Kr. 1.—
- Naljanina.** E. Kuiva valitud naljarikaste ettekannete kogu. . . . Hind 30 senti.
- Naljapöörises.** Meie tuntud humoristi Paul Pinna kogutud. . . . Hind Kr. 1.—
- Paremad kupleed.** Valik Kivilombi Intsi kogutud kupleesid. . . . Hind 50 senti.
- Seitse ettekannet piduõhtuiks.** Valitud palad lõpmata huumoriga. . . . Hind 60 senti.
- Teatri sõber.** Hulk lõbusaid kupleesid, terzette, laule, sooloettekandeid jne. . . . Hind Kr. 1.—

Kes meile nimetatud raamatute hinna rahas või postmarkides ette ära saadab, sellele läkitame raamatud oma kulul postiga koju kätte.

Aadress: Tallinn. T. Mutsu Teaterkirjastus-äri.

Pantomiimid

< Tummnäidendid >

Alltoodud 37 näidendit on müügil an-
tena. Andesse on koondatud kuni kaks pantomiimi.
— Üksiku ande hind ühes mänguloaga 90 senti. —

(Pantomiimid toodud tähestiku järjekorras ande numbriga.)

Armastuse kangelased. Koomiline kosjalugu, mis
pipardatud mitmesuguste armukadeduse-steen-
idega. Tegelasi 3 m. 3 n.

Ande nr. 3

Armastus suudab kõik. Noormees, julge, mehine
ning väga rüütlik, pakub neiuale puhast armas-
tust, intrigant aga raha. Armastus ja raha on siin
verivaenlased. Ka müstilisekujulisel mungal on
selles pantomiimis suurepärane osa — ühendab
armastajaid. Tegelasi 4 m. 1 n.

25

Hiir. Õppurite huvitav kättemaks õpetajannale, kes
nende vastu liiga nõudlik. Et aga õpetajanna kar-
dab hiirt, siis kasutatakse viimast täiel määral.
Õpetajanna on poolsurnud, kui ükskord tund möö-
das. Tegelasi 5 naist.

22

Imearst. Hulk rätespaselli pööraseid trikke. See pan-
tomiim on endast väga tänuväärne pala segaeeskavaga
õhtul ettekandmiseks. Palju tegevust ja huumorit.
Tegelasi 5 m. 2 n.

4

Jahiseklused. Pühapäevaküttide sissekukkumisi.
Neil on nii palju äpardusi, et nad lõpuks püha-
likult töötavad — ei kunagi enam jahile minna.
Tegelasi 4 m. 1 n.

14

Joko — Brasiilia ahv. On huvitav jälgida tema
tarzanlike naljatusi, kuidas ta oma pööraste trik-
kidega teeb oma isanda niivõrd vihaseks, et see
teda karistama hakkab. Aga vaene isand — jalad
päästavad ta elu. Tegelasi 2 meest.

22

Kasarmu õuel. Käesolev pilt noorsõdurite õppusest.
Võib suure eduga lavastada sõdurite peol, kus
kõik rekvisiidid käepärast. Tegelasteks 7 meest
või rohkem.

24

Kinnipitseeritud armuke. Amori kelmusi üliõpi-
laste keskel. Et üliõpilasel on väga palju võlga —
see on möödapääsematu. Kuid harilikult on tal
ka rikas onu. Sama lugu siingi. Onu päästab ta
võlanõudjate käest ja annab talle tagasi ta arm-
samagi, keda vahepeäl jõuti juba kappi kinni pit-
seerida. Tegelasi 7 m. 3 n.

6

Klaunide raudtee. See pantomiim nõuab tegelastelt
turnimisoskust ja osavust — vaid siis pääseb ta
hästi mõjule. Tegelasi 2 meest.

2

Kokott ehk Kolombiini armastus. Siin kaks
tüüpi — Pierrot ja Harlekin — kes eralduvad
teineteisest silmanähtavalt just liigutuste ja plas-
tika poolest, tahavad endale võita kergejalgsel
Kolombiini. Kummale naeratab õnn? Vist ei kum-
malegi. Hästi läbilööv armunali. Teg. 2 m. 1 n. 10

Kolmekordselt petetud. Naine omades armukest
on sattunud täbarasse olukorda — neid tabab
mees. Kuid milliste kavalate ninanipsudega saab
hakkama naine, on otse üllatav. Pantomiimis on
palju tegevust ja sügav mõte. Sobiv igal ajal
ettekandmiseks. Tegelasi 4 m. 2 n.

5

Kuulsa Giovanni imeteod. Lühem spordinali 3
meestegelasele.

18

Küla habemeajur. Naljakaid stseene asunike elust.
Kuidas talumehe hammast arstitakse ja mis ta
sääluures kõik kannatama peab, tagab tükile
suure menu. Tegelasi 4 m. 1 n.

16

Lõbusad tudengid. Pilt ülimeelikest üliõpilaselust.
Rapiirid, ollekannud ja „Gaudeamus“ on mööda-
pääsematud. Tegelasi 7 m. 2 n.

23

Maks ja Moorits. Mõlemad pööraselt kelmid king-
sepasellid, nad mängivad teistele niisuguseid vin-
gerpüsse, on vahest ise nii kordniku piitsa all —
kuid sääli päästavad nad jällegi oma naha. Hoogne
jant. Tegelasi 5 m. 1 n.

2

Metsas. Fantastilisi pilte metsa salapärasusest.
1) Võitlus metsmeestega. 2) Koidikul metsas.
3) Metsavahtide „oleng“. 4) Mustlaste laagris.
5) Kui veetlev on mets. Tegelasi 15 m. 14 n.
või vähem.

9

Metsik jaht. Paljumängitav pantomiim, üllilõbus
kakelussseen küllakõrtsis. Teg. 7 m. 1 n.

19

Nõiapill. Tema armastab temakest. Kuid nende
vahele tikub ikka ja alati kolmandaid isikuid.
Õnneks omandatakse pill, mis on tõeliseks abis-
tavaks seltsimeheks mõlemale armastajale. Tege-
lasi 6 m. 1 n.

20

Järg O—V järgmises numbris.

Loetletud pantomiimid saadaval Tavet Mutsu Teaterkirjastus-ärist,
Tallinnas, Suur Karja tän. 21. Telefon 201-78. Postkast nr. 335.

Kes meile saadab soovitud annete hinna, 90 senti, rahas või postmar-
kides ette, sellele läkitame raamatud omal kulul postiga koju kätte.

Hind 75 senti